

rettes om et retsmøde til godkendelse af et allerede foretaget indgreb, såfremt f.eks. hensynet til sagens opklaring gør det påkrævet.

Denne retstilstand tilsigtes opretholdt uændret ved lovforslaget.

5.4.3. Tilfældighedsfund

Som det fremgår af pkt. 5.3.7., har Strafferetsplejeudvalget foreslået, at der ved ransagning fastsættes en lignende regel om tilfældighedsfund, som i dag gælder med hensyn til tilfældighedsfund ved indgreb i meddelelseshemmeligheden, jf. retsplejelovens § 789.

Som beskrevet under pkt. 4 ovenfor, foreslår Justitsministeriet, at den gældende bestemmelse i § 789 modificeres, således at der kommer til at gælde mere lempelige betingelser for at anvende sådanne fund som beviser under domsforhandlingen.

Justitsministeriet har på den baggrund overvejet, om der er grundlag for at foreslå mere lempelige betingelser for anvendelse af tilfældighedsfund, der er fremkommet ved ransagning, end de betingelser, som er foreslået af Strafferetsplejeudvalget.

Den regel, som foreslås af udvalget, må imidlertid i praksis – når der ikke er tale om hemmelig ransagning – antages at få en meget begrænset betydning for politiets mulighed for at anvende sådanne fund som bevis i retten. Det skyldes, at de foreslåede betingelser for foretagelse af ransagning – herunder kravet til kriminalitetens art – er udformet således, at det vil være sjældent, at et tilfældighedsfund vedrører en lovovertrædelse, der ikke i sig selv kunne have begrundet ransagning. Det vil således i langt de fleste tilfælde være muligt at anvende tilfældighedsfund fra en ransagning både under efterforskningen og som bevis i retten.

For hemmelige ransagninger opstilles der imidlertid et særligt højt kriminalitetskrav, idet efterforskningen som nævnt skal angå en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, et drab eller en grov narkotikaforbrydelse.

En regel om, at tilfældighedsfund i forbindelse med sådanne ransagninger, kun kan anvendes, hvis tilfældighedsfundet vedrører en forbrydelse, der kunne danne grundlag for en hemmelig ransagning, ville medføre, at politiet kunne blive afskåret fra at anvende beviser for endog særdeles alvorlig kriminalitet. Som eksempel kan nævnes den situation, at politiet under en hemmelig ransagning finder et våben, som har været anvendt ved et væbnet røveri. Selv om dette våben var det afgørende bevis i sagen om røveri, ville fundet af våbenet alene kunne anvendes i den videre efterforskning, men ikke som bevis i retten.

Justitsministeriet foreslår på denne baggrund, at der indsættes en bestemmelse i § 800, stk. 2, der giver en snæver adgang til, at retten kan tillade anvendelse af tilfældighedsfund i sager om alvorlig kriminalitet.

Den foreslåede regel i § 800, stk. 2, har lighed med den regel, der foreslås indført i § 789, stk. 3, om tilfældighedsfund ved indgreb i meddelelseshemmeligheden. Dog skal tilfældighedsfund, som er fundet ved en hemmelig ransagning, vedrøre en lovovertrædelse, som kan medføre fængsel i 6 år eller derover. Den foreslåede adgang til at anvende tilfældighedsfund fra en hemmelig ransagning er altså snævrere end adgangen til at anvende tilfældighedsfund ved indgreb i meddelelseshemmeligheden. Som eksempler på lovovertrædelser, der kan medføre fængsel i 6 år eller derover, kan nævnes brandstiftelse, voldtægt og røveri.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne vedrørende tilfældighedsfund ved indgreb i meddelelseshemmeligheden i pkt. 4 ovenfor.

Det tilføjes, at det ikke blot er i retsplejeloven, der findes ransagningsbestemmelser. Bestemmelser om politiets adgang til at foretage ransagning under efterforskning findes også i anden lovgivning, eventuelt således at der opstilles særlige betingelser for ransagning. Som eksempel kan nævnes toldlovens § 80, stk. 5. Tilfældighedsfund, der gøres i forbindelse med sådanne ransagninger, vil ligeledes kunne anvendes som bevis i retten, såfremt de almindelige ransagningsbetingelser i retsplejeloven er opfyldt.

5.4.4. Ransagning hos vidneudelukkede eller vidnefritagede personer

Pkt. 5.3.8. ovenfor indeholder en nærmere beskrivelse af de regler, som i dag gælder med hensyn til ransagning hos vidneudelukkede eller vidnefritagede personer. Endvidere redegøres der nærmere for Strafferetsplejeudvalgets forslag på dette område.

Som det fremgår, er der i udvalget uenighed om den nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet for en regel om begrænsning af adgangen til ransagning hos de personer, der efter reglen i retsplejelovens § 170 er udelukket fra at afgive forklaring, dvs. præster, læger, forsvarere og andre advokater.

Justitsministeriet er enig med Strafferetsplejeudvalgets flertal i, at ransagning hos de personer, der i medfør af 170, stk. 1 og 4, er udelukket fra at afgive forklaring, ikke generelt bør være udelukket, og kan i det hele tiltræde den af flertallet foreslåede afgrænsning af anvendelsesområdet for reglen om begrænsning af ransagning hos præster, læger og advokater. Lovforslaget er således udformet i overensstemmelse hermed, jf. forslagens § 794, stk. 3, 1. pkt.